

Precies 15 jaar geleden stond er in Trouw een paginagroot artikel over een vakantiehuis voor terminaal zieken in Frankrijk, met ruimte voor familie, voor muziek en theater, voor .... het leven zelf! Hun motto: "We kunnen geen dagen toevoegen aan het leven, wel leven aan de dagen." Wat zou het mooi zijn als zo iets ook in Nederland kon. Dat was het begin van Stichting Het Noorderlicht. En dan nu de laatste nieuwsbrief.

Het vakantiehuis/ de herberg is er niet gekomen, maar in deze 15 jaar is er wel veel gebeurd. Terminale en palliatieve zorg hebben een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Stichting Het Noorderlicht heeft daar haar steentje aan bij gedragen. Ook met het Noorderlichtfonds dat de afgelopen drie jaar projecten heeft ondersteund die licht bieden in de laatste levensfase. Veel dank aan iedereen die het Noorderlicht steunden en dit alles mogelijk maakten. Ter afronding is er eind januari 2017 een slot- en dankakoord waar u van harte welkom bent.

In deze nieuwsbrief het volgende:

- * wie de erfgenamen van het Noorderlicht worden en waarom
- * de jaarlijkse Noorderlichtprijs
- * de laatste 16 goedgekeurde projecten en het totaalplaatje
- * een korte financiële verantwoording
- * de uitnodiging voor het slot- en dankakoord in januari 2017

De Erfgenamen

Tot 1 mei konden suggesties worden gedaan voor "erfgenamen" voor de financiële erfenis. De uitdaging was om die erfgenamen te vinden die dichtbij het gedachtegoed van Het Noorderlicht blijven, en die gezamenlijk de aandachtsgebieden van de stichting bestrijken:

- * een vakantiehuis/herberg voor ongeneeslijk zieken waar ook familie welkom is
- * de dood bespreekbaar maken op een creatieve en laagdrempelige manier
- * aandacht voor dementie en verpleeghuiszorg
- * hospices en bijna-thuis-huizen

We zijn ervan overtuigd dat de erfenis van het Noorderlicht in goede handen is bij de volgende stichtingen:

't Huis Lioba

't Huis Lioba lijkt heel erg veel op wat met Het Noorderlicht werd beoogd: een herberg waar ongeneeslijk zieken op adem kunnen komen! Het Liobaklooster in Egmond en het Hospice Alkmaar hebben de handen ineen geslagen. Een zijvleugel van het prachtige en prachtig gelegen klooster wordt verbouwd tot gastenverblijven. De Benedictijner zusters, vrijwilligers en thuiszorg bieden er niet alleen rust, zorg en bezinning, maar nodigen de gasten ook uit deel te nemen aan creative activiteiten! Hoe mooi kan het zijn.

Het Noorderlicht maakt een "familie- of partnerkamer" mogelijk en begin 2017 hoopt 't Huis Lioba de eerste gasten te verwelkomen. www.thuis-lioba.nl

Stichting Als & Dan

Deze stichting richt zich o.a. op het bespreekbaar maken van de dood. Het is een voortzetting van de Stichting Voorlichting Palliatieve Zorg die in 2010 is opgericht door Rob Bruntink, journalist met specialisatie palliatieve zorg. De Stichting Als & Dan heeft een iets bredere doelstelling: helpen creëren van een menswaardige samenleving waarin ziekte, dood en ouderdom een volwaardige plek krijgen, als deel van het menszijn. De stichting gaat hier op heel concrete manieren aan werken, via diverse communicatiemiddelen, maar ook d.m.v. publicaties en onderzoek. De [website](#) is nog in ontwikkeling. Het Noorderlichtfonds heeft een aantal projecten ondersteund van [Bureau MORBidee](#), het Bureau van Mariska Overman en Rob Bruntink. De opzet en uitvoering van die projecten geven alle vertrouwen dat het aspect van ‘de dood bespreekbaar maken’ bij hun in hele goede handen is. Zie ook www.gamesthatmatter.nl en www.palliatievezorg.nl

Stichting Warm Thuis

Voor mensen met dementie heeft Warm Thuis twee kleinschalige woonvormen, tussen Hoorn en Alkmaar. Er wordt gewerkt vanuit de visie ‘Warme Zorg’. Respect en menswaardigheid zijn kernbegrippen. Een bezoek aan een van de locaties toonde hoe ideaal, visie & praktijk samen kunnen komen. Warm Thuis kreeg in 2015 de derde plaats van Zorgkaart Nederland voor “meest cliëntvriendelijke verpleeg-/verzorgingshuis”. Het Noorderlicht wil graag meer bekendheid geven aan hun werkwijze en daarmee ook andere m.n. óók grootschalige zorgvoorzieningen laten zien dat er méér mogelijk is dan vaak wordt gedacht .... [Warm Thuis](#) en de [Reigershoeve](#) (een woonvorm in Heemskerk) gaan samen een film maken om a.h.v. praktijkvoorbeelden te laten zien dat het anders kan!

Hospices en Bijna Thuis Huizen

Hospices (en bijna-thuis-huizen) vormen een zeer waardevol alternatief voor als het - om wat voor reden dan ook- niet mogelijk is om thuis te sterven. Zij zijn het sluitstuk van de palliatieve en terminale zorg, waar de vele vrijwilligers een ‘warme mantel’ bieden in de

allerlaatste levensfase. Een aantal hospices hebben een beroep gedaan op het fonds voor bv. een verbouwing, tuinaanleg of kunstwerk. In plaats van in te gaan op die specifieke aanvragen krijgen deze hospices een donatie die naar eigen goeddunken besteed kan worden. Het gaat om de hospices in Groningen, Hoogezand, Westerkwartier Noordenveld, Assen, Emmen, Meppel en Son & Breughel.

De jaarlijkse Noorderlichtprijs

In het kader van "Laat 1000 lichtjes stralen", komt er de komende 5 jaar en m.i.v. 2017 een waarderingsprijs beschikbaar van € 1000,- per jaar voor het meest inspirerende initiatief op het gebied van de palliatieve en terminale zorg. Trefwoorden zijn:

- * licht of verlichting brengend
- * met accent op het leven: leven, beleven, herleven, doorleven
- * met een uitstraling van schoonheid, licht en kleur
- * met een beroep op de zinnen: zintuigen, zin hebben, zingeving
- * het raakt, ontroert, geeft ruimte, maak een beetje blij of zet iets in beweging
- * het is duurzaam: in tijd, qua impact, bereik of navolgbaarheid

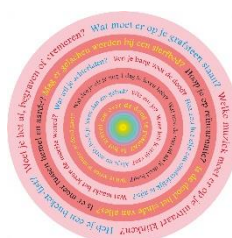
Goede zorg hoeft niet duur of ingewikkeld te zijn, het heeft veelal te maken met direct en menselijk contact. De uitvoering en de 'eenvoudige' uitreiking van de jaarlijkse Noorderlichtprijs komt bij de hierboven genoemde erfgenaam [Stichting Als & Dan](#) te liggen.

De laatste goedgekeurde projecten

In de afgelopen jaren zijn er bij het Noorderlichtfonds in totaal 81 projectaanvragen ingediend. Daarvan zijn er in totaal 35 goedgekeurd. Tot 1 juli van dit jaar kon men nog een beroep doen op het fonds. We hebben het geweten! Er werden in de laatste weken nog 52 concrete en onderbouwde aanvragen ingediend voor een totaalbedrag van ruim 450.000 ! Veel ICT en te ontwikkelen apps, wetenschappelijk onderzoek, bouw- en verbouwplannen, exploitatie van vakantiehuisjes, ook hele grote kunstprojecten; maar bij het Noorderlicht gaat het om direct contact, nabijheid, licht & vreugde, de menselijke maat ... Hieronder volgen de laatste 16 projecten die (gedeeltelijk) zijn goedgekeurd, met een link naar hun webpagina voor alle informatie. Twee projecten zijn nog 'onder behandeling'.

Bierviltjes

[De dood bespreekbaar maken, kan het eenvoudiger dan zo?](#)

Namen Noemen

[Herdenking van dierbare overledenen in Baarn](#)

Tijd om te sterven

[Documentaire over een 'andere' kijk op het levenseinde](#)

Muzemantel
Death Café

[Kwetsbare mensen met een der muzen verlichting bieden](#)
[Grootse landelijke manifestatie in een park in Utrecht](#)

Muzikaal Welkom
Tovertafel

[Een persoonlijke muziekljst bij verhuizing naar verzorgingshuis](#)
[Een activerende en fascinerende activiteit voor mensen met dementie](#)

Lonely Lochem

Mijmerbankje Verdriet

[Sympathiek initiatief voor mensen die zich eenzaam voelen](#)
[Mijmeren over leven en dood in de wereldduin van Cuijck](#)

Café Naderhand
Oog in oog

[Ontmoetingsruimte voor nabestaanden in Groningen](#)
[Kaarten die moeilijke "dingen" bespreekbaar helpen maken](#)

Thuisbegeleiding van mensen met kanker

Kleurrijk Schilderen

[Zorg door het Behouden Huys in Haren](#)
[Schilderen in verzorgingshuis de Hullen in Roden](#)

Snoezelruimte [Om helemaal tot rust te komen in verzorgingshuis de Hullen](#)
Doodsangst [Scholing voor vrijwilligers in het hospice in Zeist a.h.v. een boek van I. Yalom](#)
Zingen met jong en oud [Geheugenkoor voor mensen met dementie bij Warm Thuis](#)

Twee projecten zijn nog 'onder behandeling'. Het gaat om een bewerking voor jongeren van het succesvolle theaterprogramma ["In de Gloria" van TgBint](#) en om een YouTube animatiefilmpje over kinderen en de dood. Beide aanvragen zijn nog met aanvullende financiering bezig. Als dat rond is komen ze ook op de Noorderlicht-website te staan; die blijft de komende jaren 'in de lucht', als bron van inspiratie.

Korte financiële verantwoording

Bij het stopzetten van de plannen voor het vakantiehuis was er ca. € 250.000 in kas. Daarvan zijn eerst alle participaties (leningen) terugbetaald ter waarde van ca. € 50.000. Verder is er voor ca. € 20.000 aan donaties teruggestort. De stichting kreeg nog een legaat van € 25.000. Het Noorderlichtfonds had dan ook de beschikking over een saldo van ca. 200.000. Heel globaal is daarvan ruim ca. € 70.000 uitgekeerd aan de 35 projecten en gaat de resterende € 130.000 naar de erfgenamen. Anders gezegd: ruim een kwart gaat naar kleine 'licht gevende' projecten, en bijna een kwart naar elk van de erf-families: de 'herberg', 'de dood bespreekbaar maken' en 'de laatste levensfase in een ander huis: hospice of verpleegverzorgingshuis'. We denken dat we hiermee volgens de oorspronkelijke doelstelling van het Noorderlicht en in de geest van de donateurs hebben gehandeld. In de jaarverslagen op de website vindt u de volledige financiële verantwoording.

Tot slot

Uitnodiging

Van harte welkom op één of beide afsluitingsbijeenkomsten van
Stichting Het Noorderlicht

26 januari 2017
27 januari 2017

in Kunstencentrum K38, Kanaalstraat 38 te Roden

Op 26 januari wordt de film "Departures" vertoond,
ook is er de "Before-I-die ... Wall" (zie hieronder).
Op 27 januari is er muziek en napraten met een hapje & drankje.

Beide avonden welkom vanaf 19.30, aanvang programma om 20.00 uur.

Graag tevoren aanmelden via info@noorderlichtfonds.nl
o.v.v. welke avond(en) je komt.

Een van de ondersteunde projecten is de [Before-I-die-I-want-to-Wall](#): een mobiele muur waarop je kunt schrijven wat je nog graag zou willen voor je dood gaat ... een bijzondere manier om stil te staan bij leven & dood en om met elkaar in gesprek te komen.

Als een school, zorg- of culturele instelling, kerk, filmhuis, evenement enz. belangstelling heeft om de Muur een dag te huren, neem dan contact op met bureaumorbidee@gmail.com
Op 26 januari is de Muur overdag – en in goed overleg - gratis beschikbaar in Roden.

Dit zijn de laatste acties van Stichting Het Noorderlicht.
Nogmaals dank voor alle steun en veel succes voor alle projecten en de erfgenamen.

*“We kunnen geen dagen toevoegen aan het leven, wel leven aan de dagen”
“Menswaardigheid, ook aan het einde van het leven”*

Laetitia Schweitzer
Diana Ruijendaal
Sjoerdtje Pentermann
en het hele team